

Aportacions d'ERC al 4t Congrés de les Dones del Baix Llobregat

Introducció

Les dones han estat històricament agents de canvi social i econòmic, sempre a partir del seu sacrifici i esforç. Actualment, estem en un moment on podem donar l'empenta definitiva, on l'assoliment de la igualtat de la diferència pot permetre a les dones ocupar un paper central com a agents de canvi, de forma natural i sense sacrificis. Altrament entrarem en una involució que comença a donar senyals d'alerta.

Els atacs dels sectors més conservadors de l'Estat pretenen imposar-nos passos enrere en l'àmbit dels drets assolits, i això, sumat a tot un seguit de factors socials i mediàtics, està posant en risc la tendència a la igualtat entre homes i dones que es detectava durant les darreres dècades.

Creiem que hi ha un seguit de paraules clau –que defineixen el punt on som o que indiquen cap a on hem de caminar. Conceptes que han de ser presents en qualsevol debat sobre la situació actual de les dones i la situació que volem de cara al futur de totes i cadascuna de nosaltres.

El marc conceptual és clau per desxifrar el context actual, per analitzar en profunditat com les dones esdevenen agents de canvi social i econòmic, així com per projectar com hi exercirien el seu paper en una situació d'igualtat real. Per fer aquesta lectura, no obstant, cal analitzar els reptes actuals, conèixer quina és la fotografia de la situació de les dones. Una realitat que analitzem breument en l'apartat “context actual”.

Marc conceptual

Laberint amb sostre de vidre:

L'àmbit laboral per a les dones és un laberint amb sostre de vidre. Només un grup molt petit de dones aconsegueix arribar als llocs de treball més alts –sostre de vidre. Aquelles que ho aconsegueixen, però, no ho tenen fàcil, es troben tot un seguit d'obstacles i dificultats –laberint.

Rols de gènere:

Els rols de gènere són la construcció cultural que s'ha dut a terme en base a la diferència existent entre homes i dones. Aquests rols s'han construït convertint la diferència en la

superioritat d'uns envers les altres, esdevenint així en desigualtats socials. Per tal de poder trencar aquesta diferència perversa cal deconstruir aquests rols de gènere i crear-ne de nous.

Noves masculinitats:

La deconstrucció dels rols de gènere actuals passa per dibuixar, també, noves masculinitats. Les dones han sortit de casa i han accedit al mercat laboral, però els homes no han entrat a casa. La igualtat social no es podrà assumir fins que els homes no siguin conscients de tot allò que es perden no estant a casa.

Igualtat de la diferència:

No podem obviar que homes i dones estem dissenyats per a complir funcions biològiques diferents, però això no ha de comportar en cap cas desigualtats entre homes i dones. Hem de construir nous rols que permetin la igualtat de la diferència. Som diferents, però hem de ser iguals.

Context actual

La perversió que vivim actualment és l'existència d'una pluja constant de missatges contradictoris. Les dones han de treballar fora de casa i ser dones modernes, però s'han d'encarregar de tot allò que passa dins de la llar. Les dones han d'estar alliberades sexualment, però la concepció d'alliberada vol dir que estigui disponible, no que visqui el sexe lliurement. Les dones han de ser independents, fins que troben parella a la qual han de tenir informada constantment.

Aquesta situació es tradueix en xifres esgarrifoses com el percentatge de noies que reconeixien haver patit insults: entre el 2010 i el 2013 s'ha passat del 14 al 23% a l'Estat espanyol.

Malgrat aquesta mena de dades, un gran gruix de dones joves creuen que estan molt bé, que ser feminista és *vintage* i que són iguals que els homes. Això comporta un distanciament respecte els moviments de defensa dels drets de les dones, fet que provoca que el gruix de simpatitzants tingui més de 40 anys, esbiaixant els posicionaments respecte les necessitats reals. Tampoc podem oblidar com la maternitat condiciona el temps disponible per a participar activament en associacionismes diversos.

A més a més, les nostres nenes reben una pluja constant de missatges *roses*, és a dir, reben una gran pressió que pretén convertir-les en princeses. Tòpics que ja haurien d'estar superats omplen les nostres llars: Els nens no han de dur el cabell llarg, les nenes van de color rosa, les nenes no juguen a futbol, els nens no ploren... frases que pots sentir en qualsevol pati d'escola o parc infantil, que reproduïxen els rols del que veuen a casa o a la televisió. Afirmacions que ens fan estancar i fer passes enrere.

Responsabilitat política

Aquestes tendències analitzades en els apartats anteriors, doncs, fan que haguem de caminar fermes des de l'acció política per contrarestar aquesta consolidació dels rols de gènere entesos com a "homes forts" i "dones febles". Uns rols que, com hem dit, comporten desigualtat.

Què podem fer des de la política municipal?

- No estereotipar les carpetes de les dones, és a dir, no donar educació, salut i serveis socials a les dones; mentre que als homes els atorguem economia i urbanisme.
- Ser igual d'exigents amb els CV de les dones que com amb els dels homes, ja que està comprovat que en política les dones tendeixen a tenir CV molt més complets.
- Treballar per establir projectes empresarials amb qualitat laboral als nostres municipis. Fugir de projectes que reforcen la precarietat laboral.
- Visualitzar les dones.
- Pensar transversalment la ciutat des d'una òptica femenina.
- No masculinitzar el nostre paper com a dones polítiques.
- Treballar per establir noves masculinitats.
- Millorar els usos dels temps: incrementar l'eficiència, delegar...
- No limitar les accions per a "les convençudes"
- Tensionar els nostres partits polítics per prendre consciència d'aquests reptes i fer-hi front a nivell nacional, aprofitant l'oportunitat de la Comissió d'Estudi de la Reforma Horària

La política municipal, en tant que és la que es relaciona més directament amb la ciutadania, és la que ha de realitzar la feina de base. La que ha d'acompanyar a les famílies i a les escoles en la lluita contra les tendències existents actualment i caminar més enllà. S'ha avançat molt en les darreres dècades, però queden molts drets per assolir i n'hi ha de ja consolidats que corren el risc de deixar de ser-ho.

No n'hi ha prou amb espais de deliberació que la majoria de ciutadania no sap que existeixen, cal passar a l'acció, prendre mesures imaginatives i resolutives que tinguin un impacte global. Cal analitzar els col·lectius més vulnerables i treballar-hi, així com tenir molt en compte les generacions més joves per acompanyar-les en la configuració d'una nova relació entre homes i dones, d'un nou paper i espai ocupat a la societat per cadascun d'ells.